

**КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТІ ПРАВА
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА СТАТИСТИКИ**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Економічна статистика»

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 11 Математика та статистика
спеціальність 112 Статистика
освітня програма: Комп'ютерна статистика та аналіз даних

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА

Викладач (-і)	Нестеренко Надія Василівна
Контактний тел.	+38(061)764-67-50 (внутр. 169)
E-mail:	nvn0707@ukr.net
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=4870
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за графіком консультацій викладача, а. 507, головний корпус КПУ <i>Консультації off-line:</i> шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм КПУ http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/message

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Економічна статистика» є нормативною для підготовки бакалаврів першого рівня вищої освіти галузі знань 11 Математика та статистика спеціальність 112 Статистика освітня програма: Комп'ютерна статистика та аналіз даних. Згідно з навчальним планом вивчення дисципліни заплановано на 6 семестр.

Невід'ємною умовою підготовки висококваліфікованих фахівців є оволодіння методами економіко-статистичного аналізу суспільного життя, що відкриває нові горизонти управління економікою. Статистика ототожнюється з комплексом найнеобхідніших знань для політиків, економістів, менеджерів і загалом для всіх освічених людей. Статистичні знання, напрацьовані багатьма поколіннями фахівців, підкріплені науковими відкриттями і практичним досвідом, у сучасних умовах економічного розвитку широко застосовуються в багатьох галузях економіки всіх передових країн світу.

У сучасній статистичній науці значного поширення набуває заміна принципу єдності теорії та практики на принцип розробки різних конкуруючих концепцій і методик. Дедалі більшого значення надається вивченню і оволодінню спектром теорій, методів і підходів, які дозволяють у потрібний момент часу і в потрібному місці обрати найбільш ефективні засоби для дослідження сучасного стану і перспектив розвитку економіки.

Економічна статистика виявляє та аналізує тенденції розвитку економічних процесів, ефективність використання ресурсів, вплив окремих чинників на вітчизняну економіку тощо. Кожний фахівець економічного профілю повинен уміти передбачати зміни економічної ситуації, а для цього необхідно правильно визначати тенденції ринку й зовнішнього середовища, знати методи дослідження економічних процесів та їх тенденцій.

Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції; практичні заняття, самостійна робота, а також консультації.

Практичні заняття передбачають: перевірку домашніх завдань; перевірку засвоєння студентами лекційного матеріалу; рішення задач, тестування.

Самостійна робота студентів полягає у засвоєнні вивченого навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Консультації призначені для роз'яснення студентам теоретичних або практичних питань.

Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на практичних заняттях у формі усних відповідей, самостійних робіт та підсумкових тематичних контрольних робіт.

Підсумковий (семестровий) контроль після завершення 6 семестру здійснюється у формі заліку.

ФОРМАТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна кількість годин – 120 год., у т. ч. 48 годин аудиторних занять і 72 години самостійної роботи студента. Кількість кредитів ECTS – 4.

Всього кредитів	Всього годин	Аудиторних годин	У тому числі			Сам. робота
			Лекц.	Лабор.	Семін. (практ.)	
4	120	48	32	-	16	72

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Цикл підготовки	Нормативна/вибіркова
2025/2026	3	6	професійна	нормативна

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економічна статистика» є збір, систематизація та аналіз інформації, виявлення й оцінювання закономірностей формування, розвитку, взаємодії складових соціально-економічних явищ. Економічна статистика є однією з найважливіших галузей статистики як наукової дисципліни, так і виду практичної діяльності.

Завдання: засвоєння теоретико-методичних засад комплексного статистичного аналізу масових економічних явищ і процесів; ознайомлення із сучасною системою показників соціальної та економічної статистики; розгляд особливостей процесів збору, перевірки та оцінювання статистичної інформації; розгляд підходів до формування інформаційної бази для здійснення аналізу стану та перспектив розвитку соціально-економічних явищ і процесів в умовах ринку; ознайомлення з основними методичними підходами до оцінки економічної та соціальної ситуації в державі та особливостями розробки на основі отриманої інформаційної прогностичних статистичних моделей; усвідомлення необхідності проведення статистичного дослідження з метою розробки комплексу науково-технічних та соціально-економічних програм розвитку держави.

ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- інструментарій економічної статистики;
- систему обліку та звітності економічних явищ та процесів;
- показники для оцінки економічних явищ та процесів.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- організувати науково обґрунтований збір інформації;
- володіти методикою оброблення статистичних даних;
- використовувати професійні знання та навички в прийнятті управлінських рішень.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 11 Математика та статистика спеціальність 112 Статистика освітня програма: Комп'ютерна статистика та аналіз даних вивчення дисципліни «Економічна статистика» сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані математичні та статистичні задачі, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов і передбачає застосування теоретико-ймовірнісних і статистичних методів, комп'ютерних технологій.

Загальні компетентності

ЗК 16. Здатність розуміти економічні явища та застосовувати економічні знання в професійному та особистому житті.

Спеціальні (фахові) компетенції

СК 2. Здатність застосовувати у професійній діяльності знання та навички в галузях теорії ймовірностей, математичної статистики, теорії випадкових процесів.

СК 15. Здатність до здійснення статистичних спостережень за економічними явищами і процесами та проводити розрахунки показників економічної статистики.

СК 16. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію статистичного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

Програмні результати навчання

РН 12. Вміти збирати та обробляти дані, застосовувати статистичні процедури для аналізу даних за допомогою обчислювальної техніки та програмних засобів.

РН 20. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

РН 21. Вміти застосовувати комплексний статистичний аналіз соціально-економічних явищ і процесів.

ПЛАН КУРСУ

Назва змістових модулів та тем	Лек ц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
Змістовний модуль 1. Поняття та сутність економічної статистики			
Тема 1. Теоретичні та методологічні основи економічної статистики	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Завдання економічної статистики. 2) Який зв'язок економічної статистики з іншими галузями статистичної науки? 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема 2. Основні класифікації та групування економічної статистики	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) До яких видів економічної діяльності відносяться торгівля, наука, освіта, охорона здоров'я, державне управління? 2) Дайте визначення виду економічної діяльності та галузі. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема 3. Система національних рахунків як інструмент оцінювання та аналізу економічних явищ і процесів	6	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) На які класи поділяють національні рахунки? 2) У чому полягає різниця між рахунком капіталу та фінансовим рахунком? 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм. 5 Підготовка до модульної контрольної роботи за теми 1-3.
Змістовний модуль 2. Статистичний аналіз складових економічної діяльності			
Тема 4. Статистика	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу,

Назва змістових модулів та тем	Лек ц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
державних фінансів			2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) З чого складається дохідна частина державного бюджету? 2) У чому полягає різниця між поточними і капітальними видатками? 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм
Тема 5. Статистика національного багатства	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Поняття та завдання статистичного вивчення національного багатства 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм
Тема 6. Статистика грошового обігу	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Система показників статистики грошового обігу. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм
Тема 7. Показники статистики населення	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Які є методи дослідження демографічних процесів? 2) Як визначають перспективну загальну чисельність населення? 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання,

Назва змістових модулів та тем	Лек ц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
			підготовка реферату
Тема 8. Статистика трудових ресурсів, зайнятості та безробіття населення	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Як розраховують чисельність трудових ресурсів демографічним та економічним методами? 2) Які передумови функціонування ринку праці? 3. Підготовка практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 4 Підготовка до модульної контрольної роботи за теми 4-8.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань: поточний контроль зі змістових модулів; підсумковий - складання заліку

Дисципліна має два змістовних модулі, які охоплюють матеріал усіх тем.

Рівень знань студентів оцінюють за 100-бальною системою, контролюючи якість виконання:

- контрольного усного опитування та у вигляді письмових тестів – 20 балів;
- індивідуальних завдань на практичних заняттях (загалом 40 балів);
- складання заліку – 40 балів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) ОЦІНЮВАННЯ

Контрольний захід	Бали
Модуль №1	30
Практичні роботи	20
Поточний контроль	10
Модуль №2	30
Практичні роботи	20
Поточний контроль	10
Залік	40
Разом	100

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Засобами поточного та підсумкового оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: стандартизовані тести; розрахункові роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; розрахункові роботи.

Для оцінювання відповідей студентів з навчальної дисципліни «Економічна статистика» використовуються наступні критерії:

– рівню «відмінно» відповідає теоретично правильна і вичерпна відповідь на поставлене питання, у якій студент показав всебічне системне знання матеріалу; засвоєння літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами статистичних алгоритмів навчання; уміння використовувати знання для алгоритмів навчання та аргументувати своє ставлення до отриманих результатів;

– рівню «добре» відповідає теоретично правильна, але не вичерпна відповідь на поставлене запитання, в цілому повне знання матеріалу, успішне виконання запропонованого завдання і засвоєння матеріалу літератури;

– рівню «задовільно» відповідає у цілому правильна відповідь на поставлене питання, в якій студент показав достатній рівень знань з статистичних алгоритмів навчання, але не зміг переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання рекомендованої літератури;

– рівню «незадовільно» відповідає неправильна або неповна відповідь на запитання, у якій студент продемонстрував значні прогалини у знаннях з статистичних алгоритмів навчання; ухилився від аргументувань; показав незадовільні знання понятійного апарату і літератури чи взагалі нічого не відповів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Економічна статистика: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / Л.С. Стригуль, Т. Ю. Чайка, В. О. Александрова,

В. В. Мартинова ; за заг. ред. доц. Стригуль Л. С. Дрогобич : «Коло», 2022. 333 с.

2. Статистика : підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 328 с.

3. Самотоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О. Економічна статистика: Навчальний посібник. Видання друге, перероб. та доп. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2020. – 276 с.

4. Воронко О.С. Економічний аналіз: навч.посібник. Львів: Новий світ, 2020. 280 с.

5. Козирєва О.В. К59 Статистика: навчальний посібник / О.В. Козирєва, В.О. Федорова. – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 187 с.

6. Конституція України від 28. 06. 1996. № 254к / 96-ВР :чинне законодавство станом на 10. 02. 2011 р. (Відповідає офіц.текстові). – К.: Алерта; ЦУЛ, 2011. – 91 с.

7. Закон України про державну статистику. – К.: 1992.

8. Державна програма переходу на міжнародну систему обліку і статистики. – К.: М-во статистики України, 1992.

9. Концепція побудови національної статистики України. – К.:М-во статистики України, 1992.

10. Закон України «Про зайнятість населення». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>

11. Закон України «Про оплату праці» від 24. 03. 1995 року № 108/95-ВР// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>

12. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» від 26. 10. 2015 р. № 848-VIII. Зі змінами та доповненнями. Поточна редакція від 07.03.2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>

13. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04. 07. 2002 р. № 40-IV. Зі змінами та доповненнями. Поточна редакція від 05.12.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

14. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 04. 07. 2002 року № 40-IV. Зі змінами від 23.03.2017 р. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.yurfact.com.ua/zminy-do-zakonodavstva-2017/zminy-vid-23-03-2017-do-zakonu-ukrainy-pro-investytsiynu-diialnist>

Додаткова:

1. Городня Т.А. , Щерба А.Ф. Математичні методи в економічній діагностиці: навч.посібник. Львів: Магнолія, 2019. 197 с.

2. Чайка Т.Ю. , Стригуль Л. С., Александрова В.О. Застосування статистичного аналізу TEXT-MINING при уточненні і стандартизації визначення логістики готельно-ресторанного бізнесу / // Збірник наукових

праць "Економічний аналіз" – Тернопіль : Тернопільський національний економічний університет, 2018. – № 3. – Т. 28. – С. 123-133

3. Стригуль Л.С. , Філіна О.В. Дискримінантні моделі, як експрес діагностика рівня фінансової стійкості підприємства . Труди XV-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів» («Оптимум–2019») (4-6 грудня 2019 р.) – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – С. 158-160.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. Статистика щодо економічної ситуації в Україні: ВВП, інфляція, безробіття, експорт / імпорт, реєстр підприємств, сільське господарство, будівництво, регіональна статистика та ін. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Державний і місцеві бюджети: доходи, витрати, обслуговування , державного боргу, виконання бюджету. URL: <http://www.treasury.gov.ua/>.
3. Євростат. Статистика з основних макропоказників в СС (ВВП, інфляція, безробіття та ін.). URL: <http://ec.europa.eu/eurostat>.
4. Єдиний веб-портал використання публічних коштів. URL: <https://spending.gov.ua/new/>.
5. Індекс добробуту по країнах. URL: <http://worldhappiness.report/>.
6. Індекс політичного розвитку в державах світу. URL: <https://ec.europa.eu/>.
7. Індекс розвитку свободи слова. URL: <https://rsf.org>.
8. Індекс свободи ведення бізнесу, умови підприємництва в країнах. URL: <http://www.heritage.org>.
9. Рейтинг державних фондів. URL: <https://www.fitchratings.com>.
10. Статистика кількості та якості земельних ресурсів у світі. URL: <http://www.iiasa.ac.at/>.
11. Статистика світових цін на газ, нафту. URL: <https://www.eni.com/>.
12. NGO: Energy Policy Group. Статистика з енергетичного ринку в СС, газринок. URL: <http://energywatchgroup.org>.
13. Тіньова економіка, офшори. URL: <http://www.gfmtegrity.org/>.